

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 154 / 17.4.2024

Biroul permanent al Senatului

L. 255 / 29.04.2024

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă privind
Inteligența Artificială**

Analizând **propunerea legislativă privind Inteligența Artificială** (b154/19.03.2024), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/1569/26.03.2024 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D340/26.03.2024,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect adoptarea unei legi privind Inteligența Artificială (IA).

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Analizând propunerea legislativă din perspectiva dreptului Uniunii Europene, menționăm că, la data de 13 martie 2024, Parlamentul European a aprobat proiectul de **Regulament privind stabilirea unor norme armonizate privind Inteligența Artificială (Actul privind Inteligența Artificială) și de amendare a unor acte legislative ale Uniunii Europene**, în scopul asigurării siguranței și

respectării drepturilor fundamentale, precum și al stimulării inovației în acest domeniu.

Proiectul de regulament face în prezent obiectul unei verificări finale din punct de vedere juridic și lingvistic și urmează să fie adoptat definitiv înainte de sfârșitul actualei legislaturi, prin așa-numita procedură de rectificare. Regulamentul trebuie, de asemenea, să fie aprobat formal de către Consiliu.

Raportat la acest aspect, semnalăm că norma preconizată pentru art. 13 din proiect, potrivit căreia „prezenta lege se completează cu prevederile Regulamentului privind inteligența artificială a Parlamentului European 2024(0138)”, nu poate fi adoptată în forma propusă.

Pe de o parte, așa cum am menționat anterior, procedura de adoptare și publicare a Actului privind Inteligența Artificială nu este finalizată și, ca atare, actul juridic respectiv nu este în vigoare. Potrivit art. 113 primul paragraf din proiectul de regulament, acesta va intra în vigoare în a douăzecea zi de la publicarea în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, deci nu se poate face trimitere la un act normativ care nu este încă în vigoare.

Pe de altă parte, având în vedere că orice regulament al Uniunii Europene este direct aplicabil în ordinea juridică internă, un act normativ național nu se completează cu prevederile regulamentului respectiv, ci, eventual, stabilește măsurile de punere în aplicare, după intrarea în vigoare a acestuia.

Referitor la acest aspect, precizăm că Actul privind Inteligența Artificială va deveni aplicabil în termen de 24 de luni de la data intrării sale în vigoare, cu următoarele excepții:

- Capitolul I (Dispoziții generale) și Capitolul II (Practici privind inteligența artificială interzise) vor deveni aplicabile în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a regulamentului;

- Secțiunea 4 (Autorități de notificare și organisme notificate) din Capitolul III (Sisteme IA cu risc înalt), Capitolul V (Modele IA cu scop general), Capitolul VII (Guvernanță) și Capitolul XII (Sanțiuni) vor deveni aplicabile în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a regulamentului, cu excepția art. 101 referitor la amenzile pentru furnizorii de modele IA de interes general;

- Alin. (1) al art. 6, referitor la regulile de clasificare pentru sistemele IA cu risc înalt, precum și obligațiile corespundente din regulament, vor deveni aplicabile în termen de 36 de luni de la data intrării în vigoare a acestuia.

În concluzie, **România, ca stat membru al Uniunii Europene, va avea obligația de a adopta, prin acte normative interne, în termenele anterior menționate, însă numai după intrarea în vigoare a Actului privind Inteligența Artificială, măsurile de punere în aplicare a acestuia, inclusiv desemnarea autorităților naționale competente, respectiv autoritatea de notificare și autoritatea de supraveghere a pieței.**

5. Din punctul de vedere al respectării normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, prevăzute de Legea nr. 24/2000, semnalăm că **propunerea legislativă nu este redactată în forma prescriptivă specifică normelor juridice, textele propuse având mai degrabă un caracter descriptiv, iar normele sale sunt incomplete, vagi și lipsite de claritate, precizie și previzibilitate, fiind de natură să întâmpine dificultăți în aplicare sau chiar să fie inaplicabile.**

Referitor la acest aspect, Curtea Constituțională a reținut în jurisprudența sa, de exemplu Decizia nr. 17/2015, că prevederile *„caracterizate printr-o tehnică legislativă deficitară, nu întrunesc exigențele de claritate, precizie și previzibilitate și sunt astfel incompatibile cu principiul fundamental privind respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor, prevăzut de art. 1 alin. (5) din Constituție (...)”* și că, *„dincolo de aspectele punctuale a căror neconstituționalitate a fost motivată supra, Curtea constată că întregul act normativ suferă de deficiențe sub aspectul respectării normelor de tehnică legislativă, a coerenței, a clarității, a previzibilității, de natură a determina încălcarea principiului legalității, consacrat de art. 1 alin. (5) din Constituție”*.

6. La **art. 12**, semnalăm că în formularea actuală, norma este lipsită de efect întrucât nu stabilește infracțiuni de sine stătătoare, ci face o trimitere generică la prevederile Codului penal și a altor legi penale speciale, care sunt aplicabile și în lipsa unei astfel de dispoziții.

În plus, norma nu întrunește criteriile de claritate și previzibilitate întrucât se referă la *„Încălcarea dispozițiilor prezentei legi”*, fără ca acestea să fie indicate în mod expres.

Totodată, precizările referitoare la aplicarea dispozițiilor Codului penal sau ale legilor speciale în situația în care faptele „nu reprezintă abateri mai grave, în funcție de locul producerii evenimentului” nu sunt clare, întrucât nu se înțelege care ar putea fi abaterile mai grave decât infracțiunile și nu se ține seama de faptul că legea penală română este aplicabilă în spațiu în condițiile art. 8-14 din Codul penal.

Menționăm că singura modalitate de stabilire a sancțiunilor ar fi fost aceea prin care s-ar fi stabilit în mod expres faptele care constituie infracțiuni și pedepsele aplicabile, situație în care legea ar fi făcut parte din categoria legilor organice, potrivit art. 73 alin. (3) lit. h) din Constituția României, republicată.

*

* *

În concluzie, față de considerentele arătate, apreciem că prezenta propunere legislativă nu poate fi promovată în forma propusă.

PRESEDINTE
Florin IORDACHE

București
Nr. 396/16.04.2024

L. nr. 286/2009

M. Of. nr. 510/24 iul. 2009

Lege privind Codul penal

(v. Decizia I.C.C.J. nr. 2/2014 - M. Of. nr. 319/30 apr. 2014 (art. 5); Decizia I.C.C.J. nr. 1/2014 - M. Of. nr. 349/13 mai 2014 (art. 6, art. 39); Decizia I.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014 (art. 129 alin. (2) lit. b)); Decizia I.C.C.J. nr. 5/2014 - M. Of. nr. 470/26 iun. 2014 (art. 9); Decizia I.C.C.J. nr. 6/2014 - M. Of. nr. 471/26 iun. 2014 (art. 6 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 7/2014 - M. Of. nr. 471/26 iun. 2014 (art. 6); Decizia I.C.C.J. nr. 8/2014 - M. Of. nr. 473/27 iun. 2014 (art. 6 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 14/2014 - M. Of. nr. 525/15 iul. 2014 (art. 6 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 14/2014 - M. Of. nr. 546/23 iul. 2014 (art. 6 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 20/2014 - M. Of. nr. 766/22 oct. 2014 (art. 175 alin. (2) teza întâi); Decizia I.C.C.J. nr. 21/2014 - M. Of. nr. 829/13 nov. 2014 (art. 5 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 26/2014 - M. Of. nr. 24/13 ian. 2015 (art. 175 alin. (1) lit. c) și alin. (2); Decizia I.C.C.J. nr. 1/2015 - M. Of. nr. 105/10 feb. 2015 (art. 308); Decizia I.C.C.J. nr. 4/2015 - M. Of. nr. 244/9 apr. 2015 (art. 196 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 3/2015 - M. Of. nr. 380/2 iun. 2015; Decizia I.C.C.J. nr. 10/2015 - M. Of. nr. 389/4 iun. 2015 (art. 367 alin. (1) și (6)); Decizia I.C.C.J. nr. 12/2015 - M. Of. nr. 409/10 iun. 2015 (art. 6 alin. (1), art. 183, art. 309); Decizia I.C.C.J. nr. 13/2015 - M. Of. nr. 410/10 iun. 2015 (art. 96 alin. (5) raportat la art. 44 alin. (2)); Decizia I.C.C.J. nr. 20/2015 - M. Of. nr. 573/30 iul. 2015 (art. 327 alin. (2)); Decizia I.C.C.J. nr. 13/2016 - M. Of. nr. 457/21 iun. 2016 (art. 6); Decizia I.C.C.J. nr. 11/2016 - M. Of. nr. 468/22 iun. 2016 (art. 6))

¹ promulgată prin D. nr. 1211/2009 M. Of. nr. 510/24 iul. 2009

Decret pentru promulgarea Legii privind Codul penal

² modificări prin L. nr. 27/2012 M. Of. nr. 180/20 mar. 2012

Lege pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal

modifică art. 153 alin. (2), art. 161 alin. (2); introduce alin. (3) la art. 153, alin. (3) la art. 161

³ completat prin L. nr. 63/2012 M. Of. nr. 258/19 apr. 2012

Lege pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal

introduce lit. e) la art. 108, art. 112_1

⁴ modificări prin L. nr. 187/2012 M. Of. nr. 757/12 nov. 2012

Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal

la data de 1 februarie 2014, modifică art. 9 alin. (3), art. 61 alin. (3), art. 64 alin. (5) lit. b), art. 65 alin. (1), (2) și (4), art. 80 alin. (2) lit. d), art. 82, art. 83 alin. (4), art. 85 alin. (3) și (4), art. 93 alin. (4), art. 98 alin. (1), art. 101 alin. (4), art. 106, art. 116 alin. (2), art. 144 alin. (1) și (2), art. 155 alin. (4), art. 175 alin. (1) lit. c), art. 182 lit. e), art. 210, art. 211 alin. (2), art. 231, art. 234 alin. (2), art. 289 alin. (1), art. 292 alin. (1), art. 294 lit. c), art. 302 alin. (6), art. 308 alin. (1), art. 344, art. 345, art. 391 alin. (2), art. 416 alin. (3), art. 430; introduce lit. d) la art. 75 alin. (1), lit. g) la art. 294, alin. (7) la art. 302, alin. (6) și (7) la art. 342, alin. (3) la art. 407, lit. h) la art. 443 alin. (1); abrogă art. 101 alin. (6), art. 139 alin. (3)

Dispune republicarea cu renumerotare

(v. Decizia I.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014)

5 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 265/2014 Decizia nr. 265 din 6 mai 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din Codul penal	M. Of. nr. 372/20 mai 2014	<i>dispozițiile art. 5 sunt constituționale în măsura în care nu permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile.</i>
6 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 508/2014 Decizia nr. 508 din 7 octombrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 159 alin. (3) din Codul penal	M. Of. nr. 843/19 nov. 2014	<i>prevederile art. 159 alin. (3) sunt constituționale în măsura în care se aplică tuturor inculpaților trimiși în judecată înaintea datei intrării în vigoare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și pentru care la acea dată momentul citirii actului de sesizare fusese depășit</i>
7 modificări prin	L. nr. 159/2014 Lege pentru abrogarea art. 276 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 887/5 dec. 2014	<i>abrogă art. 276</i>
8 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 732/2014 Decizia nr. 732 din 16 decembrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 336 alin. (1) și (3) din Codul penal	M. Of. nr. 69/27 ian. 2015	<i>constată că sintagma „la momentul prelevării mostrelor biologice” din cuprinsul dispozițiilor art. 336 alin. (1) este neconstituțională</i>
9 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 11/2015 Decizia nr. 11 din 15 ianuarie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 112_1 alin. (2) lit. a) din Codul penal	M. Of. nr. 102/9 feb. 2015	<i>dispozițiile art. 112_1 alin. (2) lit. a) din Codul penal sunt constituționale în măsura în care confiscarea extinsă nu se aplică asupra bunurilor dobândite înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 63/2012</i>
10 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 603/2015 Decizia nr. 603 din 6 octombrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 301 alin. (1) și art. 308 alin. (1) din Codul penal	M. Of. nr. 845/13 nov. 2015	<i>sintagma "raporturi comerciale" din art. 301 alin. (1)</i>
11 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 603/2015 Decizia nr. 603 din 6 octombrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 301 alin. (1) și art. 308 alin. (1) din Codul penal	M. Of. nr. 845/13 nov. 2015	<i>sintagma "ori în cadrul oricărei persoane juridice" din art. 308 alin. (1) cu raportare la art. 301</i>

12 modificări prin	O.U.G. nr. 18/2016 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară	M. Of. nr. 389/23 mai 2016	modifică art. 154 alin. (4), art. 211 alin. (2), art. 217, art. 218 alin. (3) lit. c), art. 219 alin. (2) lit. c), art. 220 alin. (3) și (4), art. 356, art. 374 alin. (1) și alin. (4); introduce art. 216 _1, alin. (6) la art. 220, lit. d) la art. 221 alin. (2), alin. (6) la art. 221, cap. VI cu art. 256 _1, alin. (3) la art. 315, alin. (6) la art. 345, alin. (1 _1) și (1 _2) la art. 374, alin. (3 _1) la art. 374, alin. (4 _1) la art. 374
<i>Dispune republicarea cu renumerotare</i>			
13 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 405/2016 Decizia nr. 405 din 15 iunie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 246 din Codul penal din 1969, ale art. 297 alin. (1) din Codul penal și ale art. 13 _2 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție	M. Of. nr. 517/8 iul. 2016	dispozițiile art. 297 alin. (1) sunt constituționale în măsura în care prin sintagma „Îndeplinește în mod defectuos” din cuprinsul acestora se înțelege „îndeplinește prin încălcarea legii”
14 completat prin	L. nr. 151/2016 Lege privind ordinul european de protecție, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative	M. Of. nr. 545/20 iul. 2016	introduce lit. h) la art. 287 alin. (1), alin. (3) la art. 287
15 modificări prin	O.U.G. nr. 13/2017 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală respinsă prin L. nr. 8/2017 <i>ieșit din vigoare</i>	M. Of. nr. 92/1 feb. 2017 M. Of. nr. 144/24 feb. 2017	modifică art. 269 alin. (3), art. 297, art. 301 alin. (1), art. 308 alin. (1), art. 336 alin. (1); introduce alin. (4) la art. 269, art. 336 _1; abrogă art. 298
16 modificări prin	O.U.G. nr. 14/2017 Ordonanță de urgență privind abrogarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală aprobată cu modificări prin L. nr. 9/2017	M. Of. nr. 101/5 feb. 2017 M. Of. nr. 144/24 feb. 2017	abrogă O.U.G. nr. 13/2017
17 modificări prin	L. nr. 8/2017 Lege privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală <i>ieșit din vigoare - scos din evidență</i>	M. Of. nr. 144/24 feb. 2017	respinge O.U.G. nr. 13/2017

18 modificări prin	L. nr. 9/2017 Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 14/2017 privind abrogarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală	M. Of. nr. 144/24 feb. 2017	aprobă O.U.G. nr. 14/2017
19 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 224/2017 Decizia nr. 224 din 4 aprilie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 335 alin. (1) din Codul penal și art. 6 pct. 6 teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice	M. Of. nr. 427/9 iun. 2017	art. 335 alin. (1) care nu incriminează fapta de conducere pe drumurile publice a unui tractor agricol sau forestier, fără permis de conducere
20 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 368/2017 Decizia nr. 368 din 30 mai 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 35 alin. (1) și ale art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal	M. Of. nr. 566/17 iul. 2017	sintagma „și împotriva aceluiași subiect pasiv” din art. 35 alin. (1)
21 modificări prin	L. nr. 193/2017 Lege pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 598/25 iul. 2017	modifică art. 301 și art. 308 alin. (1)
22 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 518/2017 Decizia nr. 518 din 6 iulie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 249 alin. 1 din Codul penal din 1969 și ale art. 298 din Codul penal	M. Of. nr. 765/26 sep. 2017	art. 298, în sensul că prin sintagma „îndeplinirea ei defectuoasă” din cuprinsul acestora se înțelege „îndeplinirea prin încălcarea legii”
23 modificări prin	L. nr. 49/2018 Lege privind precursorii de explozivi, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative	M. Of. nr. 194/2 mar. 2018	modifică art. 75 alin.(1) lit. d) (expresia „materiilor explozive” se înlocuiește cu expresia „materiilor explozive și al precursorilor de explozivi restricționați”), art. 112_1 alin. (1) lit. i) (expresia „și al materiilor explozive” se înlocuiește cu expresia „materiilor explozive și al precursorilor de explozivi restricționați”) și art. 347; introduce art. 346_1
ieșit din vigoare			
24 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 297/2018 Decizia nr. 297 din 26 aprilie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal	M. Of. nr. 518/25 iun. 2018	soluția legislativă care prevede întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea „oricărui act de procedură în cauză”, din cuprinsul dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal, este neconstituțională

25	admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 601/2018 Decizia nr. 601 din 27 septembrie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 129 alin. (2) lit. b) din Codul penal	M. Of. nr. 1057/13 dec. 2018	<i>sintagma "cel puțin" din cuprinsul dispozițiilor art. 129 alin. (2) lit. b)</i>
26	admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 651/2018 Decizia nr. 651 din 25 octombrie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 595 alin. (1) din Codul de procedură penală și ale art. 4 din Codul penal	M. Of. nr. 1083/20 dec. 2018	<i>soluția legislativă cuprinsă în art. 4, care nu asimilează efectele unei decizii a Curții Constituționale prin care se constată neconstituționalitatea unei norme de incriminare cu cele ale unei legi penale de dezincriminare</i>
27	modificări prin	O.U.G. nr. 28/2020 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 228/20 mar. 2020	<i>modifică art. 326 și art. 352; introduce art. 352_1</i>
28	modificări prin	L. nr. 217/2020 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și pentru modificarea art. 223 alin. (2) din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală	M. Of. nr. 1012/30 oct. 2020	<i>modifică art. 154 alin. (4), art. 211 alin. (1) și alin. (2) partea introductivă și lit. d) și e), art. 218 alin. (1) și alin. (3) partea introductivă și lit. b) și e), art. 218 alin. (4), art. 219 alin. (2) lit. b) și e), art. 220, art. 221 alin. (1) și alin. (2) partea introductivă și lit. a) și b), art. 221 alin. (3) și (6), art. 222, art. 374 alin. (3_1) lit. a); introduce lit. c) la art. 153 alin. (2), alin. (3_1) la art. 213, alin. (3_1) la art. 218, alin. (2_1) la art. 219, alin. (2_1) la art. 221, art. 222_1, lit. d) la art. 374 alin. (3_1)</i>
29	modificări prin	L. nr. 228/2020 Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul penal în vederea transunerii unor directive ale Uniunii Europene	M. Of. nr. 1019/2 nov. 2020	<i>modifică art. 112_1 alin. (1) și (2)</i>
30	modificări prin	L. nr. 233/2020 Lege pentru modificarea art. 199 alin. (2) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 1036/5 nov. 2020	<i>modifică art. 199 alin. (2)</i>
31	modificări prin	L. nr. 274/2020 Lege pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 1144/26 nov. 2020	<i>modifică art. 154 alin. (4) și art. 231</i>

32 modificări prin	L. nr. 146/2021 Lege privind monitorizarea electronică în cadrul unor proceduri judiciare și execuțional penale	M. Of. nr. 515/18 mai 2021	<i>modifică art. 285 alin. (4); introduce alin. (2_1) la art. 253, lit. c) la art. 285 alin. (3), alin. (4_1) la art. 285</i>
33 modificări prin	L. nr. 186/2021 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 657/2 iul. 2021	<i>modifică art. 153 alin. (2) lit. c), art. 154 alin. (4), art. 266 alin. (1), art. 374 alin. (3_1) lit. c) și d); introduce alin. (1_1) la art. 266</i>
34 modificări prin	L. nr. 207/2021 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și pentru dispunerea unor măsuri de transpunere a Directivei (UE) 2019/713 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind combaterea fraudelor și a contrafacerii în legătură cu mijloacele de plată fără numerar și de înlocuire a Deciziei-cadru 2001/413/JAI a Consiliului	M. Of. nr. 720/22 iul. 2021	<i>modifică art. 180, art. 249, art. 250 alin. (1), art. 251 alin. (1), art. 311 alin. (2), art. 313 denumirea marginală și alin. (4), art. 314 alin. (2) și (3) și art. 316; introduce art. 250_1, alin. (5) la art. 313 și alin. (4) la art. 314</i>
35 modificări prin	L. nr. 219/2021 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 104/2008 privind prevenirea și combaterea producerii și traficului ilicit de substanțe dopante cu grad mare de risc	M. Of. nr. 739/28 iul. 2021	<i>modifică art. 75 alin. (1) lit. d)</i>
<i>Dispune republicarea cu renumerotare</i>			
36 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 708/2021 Decizia nr. 708 din 28 octombrie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 136 alin. (2) și ale art. 137 alin. (3) teza a doua, cu referire la sintagma "cifra de afaceri", din Codul penal	M. Of. nr. 1160/7 dec. 2021	<i>art. 137 alin. (3) teza a doua, cu referire la sintagma "cifra de afaceri"</i>
37 modificări prin	L. nr. 8/2022 Lege pentru modificarea art. 257 alin. (4) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 20/6 ian. 2022	<i>modifică art. 257 alin. (4)</i>
38 modificări prin	O.U.G. nr. 71/2022 Ordonanță de urgență pentru modificarea art. 155 alin. (1) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 531/30 mai 2022	<i>modifică art. 155 alin. (1)</i>
39 modificări prin	L. nr. 170/2022 Lege pentru modificarea art. 369 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 548/6 iun. 2022	<i>modifică art. 369</i>

40 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 358/2022 Decizia nr. 358 din 26 mai 2022 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal	M. Of. nr. 565/9 iun. 2022	art. 155 alin. (1)
41 respinge excepție de neconst. (în măsura în care) prin	D.C.C. nr. 222/2023 Decizia nr. 222 din 20 aprilie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 159 alin. (3) teza finală din Codul penal și ale art. 386 alin. (2) din Codul de procedură penală	M. Of. nr. 441/22 mai 2023	<i>soluția legislativă cuprinsă în art. 159 alin. (3) teza finală, care privește sintagma „și dacă are loc până la citirea actului de sesizare a instanței”, este constituțională numai în măsura în care nu se aplică în ipoteza schimbării încadrării juridice a faptei, ulterior citirii actului de sesizare a instanței, într-o infracțiune pentru care legea a prevăzut în mod expres că este posibilă împăcarea</i>
42 respinge excepție de neconst. (în măsura în care) prin	D.C.C. nr. 221/2023 Decizia nr. 221 din 20 aprilie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 378 alin. (1) lit. c) din Codul penal	M. Of. nr. 505/9 iun. 2023	<i>soluția legislativă cuprinsă în art. 378 alin. (1) lit. c), care nu incriminează neplata, cu rea-credință, timp de 3 luni, a pensiei de întreținere stabilite prin act notarial</i>
43 modificări prin	L. nr. 171/2023 Lege pentru modificarea și completarea art. 226 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 532/15 iun. 2023	<i>modifică art. 226 alin. (4) partea introductivă; introduce alin. (2_1) și (2_2) la art. 226, alin. (4_1) la art. 226</i>
44 modificări prin	L. nr. 200/2023 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și a altor acte normative	M. Of. nr. 616/6 iul. 2023	<i>modifică art. 35 alin. (1), art. 129 alin. (2) lit. b), art. 297 alin. (1), art. 298, art. 334 alin. (1), (2) și (4), art. 335 alin. (1) și (2), art. 336 alin. (1); introduce art. 336_1</i>
45 completat prin	L. nr. 213/2023 Lege pentru completarea art. 91 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 629/10 iul. 2023	<i>introduce alin. (3_1) la art. 91</i>
46 modificări prin	L. nr. 214/2023 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea Legii nr. 318/2015 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate și pentru modificarea și completarea unor acte normative	M. Of. nr. 634/11 iul. 2023	<i>modifică art. 137 alin. (3) și art. 151 alin. (2); introduce alin. (3_1) la art. 137</i>

47 modificări prin	L. nr. 217/2023 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și a Legii audiovizualului nr. 504/2002	M. Of. nr. 634/11 iul. 2023	<i>modifică, la data de 1 ianuarie 2024, art. 153 alin. (2) lit. c), art. 216_1, art. 218 alin. (3) lit. c), art. 218 alin. (6), art. 219 alin. (1) partea introductivă și alin. (2) lit. a) - c), art. 219 alin. (3) și (6), art. 221 alin. (1) și (2), art. 221 alin. (3) - (6), art. 222, art. 222_1 și art. 377; introduce lit. g) la art. 218 alin. (3), alin. (3_2) la art. 218, art. 218_1, lit. g) la art. 219 alin. (2), alin. (2_2) la art. 219, art. 219_1, art. 219_2, alin. (4_1) la art. 221 și alin. (3_2) la art. 374; abrogă art. 218 alin. (3) lit. e), art. 218 alin. (3_1), art. 219 alin. (2) lit. e), art. 219 alin. (2_1), art. 220 și art. 221 alin. (2_1)</i>
48 modificări prin	L. nr. 248/2023 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 673/21 iul. 2023	<i>modifică art. 198 alin. (1), art. 257 alin. (4), art. 279 alin. (1) și (2) și art. 371; introduce lit. i) la art. 189 alin. (1), alin. (2_1) și alin. (4) la art. 193, alin. (2_1) la art. 194, alin. (2_1) la art. 208 și lit. g) la art. 234 alin. (1)</i>
49 modificări prin	L. nr. 258/2023 Lege pentru modificarea art. 369 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 871/28 sep. 2023	<i>modifică art. 369</i>
50 completat prin	L. nr. 291/2023 Lege pentru modificarea și completarea art. 84 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului și pentru completarea art. 121 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 968/25 oct. 2023	<i>introduce lit. g) la art. 121 alin. (1)</i>
51 modificări prin	L. nr. 314/2023 Lege pentru modificarea art. 331 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 1013/7 nov. 2023	<i>modifică art. 331</i>
52 modificări prin	L. nr. 323/2023 Lege pentru modificarea art. 378 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 1020/8 nov. 2023	<i>modifică art. 378 alin. (1) lit. c)</i>
53 modificări prin	L. nr. 401/2023 Lege pentru modificarea art. 437 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 1132/14 dec. 2023	<i>modifică art. 437</i>

54 modificări prin	L. nr. 424/2023 Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 217/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și a Legii audiovizualului nr. 504/2002	M. Of. nr. 1194/29 dec. 2023	<i>modifică art. 218_1 alin. (2), (4) și (5), art. 218_1 alin. (7) și (8), art. 219 alin. (1) partea introductivă și alin. (2) lit. a) și b), art. 219_1 alin. (1), art. 219_1 alin. (2) și (3), art. 219_1 alin. (5) - (7) și art. 221 alin. (3) și (4);</i> <i>introduce alin. (1_1) la art. 218_1, alin. (5_1) și (5_2) la art. 218_1, alin. (1_1) și (1_2) la art. 219_1 și alin. (3_1) și (3_2) la art. 219_1;</i> <i>abrogă art. 218 alin. (3) lit. c), art. 219 alin. (2) lit. c) și e), art. 221 alin. (1) și (2) și art. 221 alin. (5) și (6)</i>
55 completat prin	L. nr. 430/2023 Lege pentru completarea art. 299 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 1/3 ian. 2024	<i>introduce alin. (3) la art. 299</i>
56 completat prin	L. nr. 58/2024 Lege pentru completarea Legii nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, pentru modificarea Legii nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, precum și pentru completarea art. 91 alin. (3) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 243/21 mar. 2024	<i>introduce lit. d) la art. 91 alin. (3)</i>